

EDUSKUNNAN VASTAUS 215/2009 vp

Hallituksen esitys laiksi päästökauppalain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi päästökauppalain muuttamisesta (HE 212/2009 vp).

Valiokuntakäsittely

Talousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (TaVM 25/2009 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

päästökauppalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä heinäkuuta 2004 annetun päästökauppalain (683/2004) 2—4 §, 5 §:n 14 ja 15 kohta, 6 §:n 4 kohta, 31 m §:n 5 kohta ja 67 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 4 § osaksi laissa 108/2007, 3 §, 5 §:n 14 ja 15 kohta sekä 67 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 31 m §:n 5 kohta laissa 1468/2007, sekä
lisätään lakiin uusi 4 a §, 5 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi mainitussa laissa 108/2007, uusi 16 kohta, 12 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 4 a luku, 64 §:ään uusi 3 ja 4 momentti ja 65 §:ään uusi 2 ja 3 momentti seuraavasti:

2 §

Sovelтамisala

Tätä lakia sovelletaan seuraavien toimintojen hiilidioksidipäästöihin sekä lisäksi 25—28 kohdassa mainittujen toimintojen kohdalla erikseen määriteltäviin muihin kasvihuonekaasupäästöihin:

1) polttoaineiden poltto laitoksissa, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 megawattia, ei kuitenkaan jätteiden poltto laitoksissa, joissa ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisessa ympäristöluvassa annettujen määräysten

mukaisesti noudatetaan jätteiden polttolaitosta koskevia vaatimuksia;

2) mineraaliöljyn jalostus;

3) koksen tuotanto;

4) malmien, mukaan lukien sulfidimalmit, patusus, sintraus ja pelletointi;

5) raudan- ja teräksen tuotanto, mukaan lukien jatkuva valu, jos tuotantokapasiteetti on yli 2,5 tonnia tunnissa;

6) rautametallien, rautaseokset mukaan luettuina, tuotanto tai jalostus polttoyksiköissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 megawattia;

7) muiden kuin rautametallien, mukaan luetuna seokset, tuotanto tai jalostus polttoyksi-

köissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho pelkistiminä käytetyt polttoaineet mukaan luetuina on yli 20 megawattia;

8) sementtiklinkkerin tuottaminen kiertouuneissa, joiden tuotantokapasiteetti on yli 500 tonnia päivässä tai muun tyyppisissä uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti on yli 50 tonnia päivässä;

9) kalkin tuotanto taikka dolomiitin tai magnesitiin kalsinointi kiertouuneissa tai muun tyyppisissä uuneissa, joiden tuotantokapasiteetti on yli 50 tonnia päivässä;

10) lasin valmistus, mukaan lukien lasikuidut, jos sulatuskapasiteetti on yli 20 tonnia päivässä;

11) keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, erityisesti kattotiilet, tiilet, tulenkestävät rakennustiilet, laatat, kivitavara tai posliini, jos tuotantokapasiteetti on yli 75 tonnia päivässä;

12) mineraalivillan valmistus lasista, kivistä tai kuonasta, jos sulatuskapasiteetti on yli 20 tonnia päivässä;

13) kipsin kuivaus tai kalsinointi taikka kipsilevyjen ja muiden kipsituotteiden valmistus polttoyksiköissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 megawattia;

14) massan valmistus puusta tai muista kuitumateriaaleista;

15) paperin ja kartongin valmistus, jos tuotantokapasiteetti on yli 20 tonnia päivässä;

16) hiilimustan tuotanto, johon liittyy orgaanisten aineiden karbonointi polttoyksiköissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 megawattia;

17) ammoniakkin tuotanto;

18) suurissa erissä tuotettavien orgaanisen kemian kemikaalien tuotanto, jossa käytetään krakkausta, reformointia, osittaista tai täydellistä hapetusta taikka vastaavia menetelmiä ja tuotantokapasiteetti on yli 100 tonnia päivässä;

19) vetykaasun ja synteetikaasun tuotanto, jossa käytetään reformointia tai osittaista hapetusta ja tuotantokapasiteetti on yli 25 tonnia päivässä;

20) kalsinoidun soodan ja natriumbikarbonaatin tuotanto;

21) kasvihuonekaasujen talteenotto tämän lain soveltamisalaan kuuluvista laitoksista niiden kuljettamiseksi ja geologiseksi varastoitukseksi hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/31/EY, jäljempänä *hiilidioksidin geologisesta varastoinnista annettu direktiivi*, mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan;

22) kasvihuonekaasujen kuljettaminen putkistojen kautta geologista varastointia varten hiilidioksidin geologisesta varastoinnista annetun direktiivin mukaisesti sallittuun varastointipaikkaan;

23) kasvihuonekaasujen geologinen varastointi hiilidioksidin geologisesta varastoinnista annetun direktiivin mukaisesti sallitussa varastointipaikassa;

24) alumiinin sekundäärituotanto polttoyksiköissä, joiden nimellinen kokonaislämpöteho on yli 20 megawattia;

25) alumiinin primäärituotanto, sekä lisäksi tuotannon perflourihiilipäästöt;

26) typpihapon tuotanto, sekä lisäksi tuotannon typpioksiduulipäästöt;

27) adipiinihapon tuotanto, sekä lisäksi tuotannon typpioksiduulipäästöt;

28) glyoksaali- ja glyoksylihapon tuotanto, sekä lisäksi tuotannon typpioksiduulipäästöt.

Jos polttoyksikköä käytetään toimintaan, jonka kynnysarvoa ei 1 momentissa ilmaista polttoyksiköiden kokonaislämpötehona, toiminnan kuulumisen tämän lain soveltamisalaan määräytyy 1 momentissa mainitun tuotantokapasiteetin kynnysarvon mukaisesti.

Tätä lakia ei sovelleta laitokseen tai sen osaan, jonka pääasiallinen tarkoitus on uusien tuotteiden tai menetelmien tutkiminen, kehittäminen tai testaaminen. Tätä lakia ei sovelleta myöskään laitokseen, jossa käytetään laitoksen tai polttoyksikön käynnistystä tai pysäytystä lukuun ottamatta yksinomaan biomassaa.

3 §

Kapasiteetin yhteenlaskeminen

Jos useampaa 2 §:n 1 momentin saman kohdan piiriin kuuluvaa toimintaa harjoitetaan samassa laitoksessa, toiminnan kuulumisen tämän lain soveltamisalaan määräytyy yhteenlasketun toimintakapasiteetin perusteella.

Jos laitoksen kuulumisen tämän lain soveltamisalaan määräytyy 2 §:n 1 momentissa polttoyksiköiden kokonaislämpötehon perusteella, nimelliset lämpötehot lasketaan yhteen kaikista siihen kuuluvista teknisistä yksiköistä, joissa polttoaineita poltetaan. Nimellistä kokonaislämpötehoa laskettaessa ei oteta huomioon polttoyksiköitä, joiden nimellinen lämpöteho on pienempi kuin 3 megawattia, eikä yksiköitä, joissa käytetään yksikön käynnistystä tai pysäytystä lukuun ottamatta yksinomaan biomassaa.

Jos 2 §:n 1 momentin mukainen toimintakapasiteetin kynnysarvo ylittyy, tätä lakia sovelletaan kaikkiin kyseisen laitoksen tai laitoksen osan yksiköihin, joissa poltetaan polttoaineita, ei kuitenkaan yksiköihin, joissa ympäristönsuojelun mukaisessa ympäristöluvassa annettujen määräysten mukaisesti noudatetaan jätteiden polttolaitosta koskevia vaatimuksia.

4 §

Lain soveltaminen kaukolämpöverkkoon liitettyihin laitoksiin

Tätä lakia sovelletaan 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitun kokonaislämpötehon alittavaan laitokseen, jonka pääasiallinen tarkoitus on lämmön tuottaminen kaukolämpöverkkoon, jos:

1) vähintään yhden kaukolämpöverkkoon liitetyn laitoksen nimellinen lämpöteho on yli 20 megawattia ja se tuottaa lämpöä toimitettavaksi pääasiassa kaukolämpöverkkoon;

2) 1 kohdassa mainittu laitos on liitetty kaukolämpöverkkoon viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010; ja

3) Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyy laitoksen sisällyttämisen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään.

4 a §

Päästöttömät laitokset

Tätä lakia ei sovelleta päästökauppakaudella 2013—2020 sellaisiin 2 §:ssä mainittuja toimintoja harjoittaviin laitoksiin, joissa ei ole 2 §:ssä mainittujen kasvihuonekaasujen päästölähteitä. Soveltamatta jättämisen edellytyksenä on lisäksi, että Euroopan yhteisöjen komissio hyväksyy kyseisten laitosten jättämisen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän ulkopuolelle.

5 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14) *komission rekisteriasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 280/2004/EY mukaisesta standardoidusta ja suojatusta rekisterijärjestelmästä annettua komission asetusta (EY) N:o 994/2008;

15) *päästökauppaviranomaisella* Energia-markkinavirastoa; sekä

16) *poltoilla* polttoaineiden hapetusta riippumatta tavasta, jolla tällä prosessilla tuotettua lämpöä, sähköä tai mekaanista energiaa käytetään, ja muuta tähän välittömästi liittyvää toimintaa mukaan luettuna savukaasun puhdistus.

6 §

Toiminnanharjoittajan yleiset velvollisuudet

Toiminnanharjoittajan on:

4) toimitettava maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakamista ja myöntämistä varten tarpeelliset tiedot työ- ja elinkeinoministeriölle ja haettava päästöoikeuksia; sekä

12 §

Toiminnanharjoittajan vaihtuminen

— — — — —
Laitoksen toiminnanharjoittajan konkurssiin asettamisen jälkeen konkurssipesä vastaa 6 §:n 2 ja 5 kohdassa tarkoitetuista velvollisuuksista. Konkurssipesän on lisäksi toimitettava päästökauppaviranomaiselle 52 §:n mukaisesti laadittu ja todennettu erillinen selvitys siitä, miltä osin edellisen kalenterivuoden päästöt ovat syntyneet toiminnanharjoittajan konkurssiin asettamisen jälkeen. Konkurssipesä on velvollinen palauttamaan toiminnanharjoittajan konkurssiin asettamisen jälkeen syntyneitä todennettuja päästöjä vastaavan määrän päästöoikeuksia 6 §:n 3 kohdan ja 49 §:n mukaisesti.

31 m §

*Uudet osallistujat päästökauppaudella
2008—2012*

Uusille osallistujille varattavasta osuudesta myönnetään päästökauppaudella 2008—2012 päästöoikeuksia:

— — — — —
5) 4 §:ssä tarkoitettulle olemassa olevalle enintään 20 megawatin laitokselle, jos kaukolämpöverkkoon liitetään viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010 uusi nimelliseltä lämpötehoaan yli 20 megawatin laitos ja se tuottaa lämpöä toimitettavaksi pääasiassa kaukolämpöverkkoon;
— — — — —

4 a luku

**Päästökauppakauden 2013—2020 päästö-
oikeuksien jaon valmistelu**

41 a §

Soveltamisalaan tulevien laitosten päästötietojen toimittaminen päästöoikeuksien kaupan järjestelmään

Toiminnanharjoittajan on toimitettava päästöoikeuksien kaupan järjestelmään vuodesta 2013 tulevista laitoksista asianmukaisesti perustellut ja riippumattomasti todennetut päästötiedot työ- ja elinkeinoministeriölle. Toimitettavien päästötietojen sisällöstä ja todentamisesta sekä niiden toimittamisesta annetaan tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

41 b §

Päästöoikeuksien jaon valmistelu

Toiminnanharjoittajan on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakoa varten tarpeelliset tiedot laitoksesta, sen toiminnasta, kasvihuonekaasupäästöjen lähteistä ja päästöistä sekä laitoksella tuotetuista tuotteista ja tuotannon määrästä. Asian selvittämisestä ja asianosaisten kuulemisesta säädetään hallintolaissa. Toimitettavien tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta annetaan tarkempia säännöksiä työ- ja elinkeinoministeriön asetuksella.

64 §

*Päästöoikeuksien palauttamisen laiminlyöntiä
koskevat muut seuraamukset*

— — — — —
Päästökauppaviranomainen kuittaa konkurssiin asetetun toiminnanharjoittajan laitoksen tilillä olevat päästöoikeudet, jos toiminnanharjoittaja tai konkurssipesä ei palauta huhtikuun 30 päivään mennessä laitoksen edellisen kalenterivuoden ja sitä edeltävien kalenterivuosien päästöjä vastaavaa määrää päästöoikeuksia, siltä osin

kuin päästöoikeuksia on palauttamatta kyseisiltä kalenterivuosilta. Laitoksen tililtä kuitataan ensisijaisesti konkurssin alkamisen jälkeen aiheutuneita päästöjä vastaava määrä päästöoikeuksia.

Päästökauppaviranomainen voi jättää kuittaamatta kyseisen kalenterivuoden aikana laitoksen tilille kirjatut päästöoikeudet, jos konkurssipesä jatkaa laitoksen toimintaa.

65 §

Päästöoikeuksien luovutuskielto

— — — — —
Jos toiminnanharjoittaja asetetaan konkurssiin, päästöoikeuksia ei saa luovuttaa konkurssiin asetetun toiminnanharjoittajan hallinnassa olleen laitoksen tililtä ennen kuin konkurssipesä tai laitoksen uusi toiminnanharjoittaja on palauttanut konkurssia edeltäneeltä ja konkurssin ajalta syntyneitä päästöjä vastaavat palauttamatta olevat päästöoikeudet.

Päästökauppaviranomainen voi konkurssipesän hakemuksesta kohdistaa 2 momentin mukaisen luovutusrajoituksen koskemaan vain edellisiltä kalenterivuosilta palauttamatta olevia päästöoikeuksia sekä kalenterivuoden aikana syntyneitä todennettuja päästöjä ja päästökauppaviranomaisen arvioimia kalenterivuoden aikana syntyviä päästöjä vastaavaan määrään päästöoikeuksia.

67 §

Päästökaupparikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) laiminlyö hakea 7 §:ssä tarkoitettua kasvi-huonekaasujen päästölupaa,

2) laiminlyö 11, 12 tai 13 §:n mukaisen ilmoituksen tekemisen tai ilmoittaa vääriä tietoja,

3) laiminlyö toimittaa 32 §:n 3 momentissa taikka 41 a tai 41 b §:ssä tarkoitettuja tietoja,

4) toimittaa maksutta jaettavien päästöoikeuksien jakamista ja myöntämispäätöstä varten vääriä tietoja taikka 41 a §:n mukaisia vääriä päästötietoja,

5) käyttää 51 c §:n vastaisesti päästövähennys- tai hankeysikköä taikka laiminlyö toimittaa 51 e §:n mukaisesti päästökauppaviranomaiselle selvityksen hankeysiköiden alkuperästä,

6) laiminlyö 12 §:n 3 momentin tai 52 §:n mukaisen selvityksen tekemisen tai ilmoittaa vääriä tietoja taikka

7) laiminlyö esittää 61 §:n 3 momentissa tarkoitetut asiakirjat ja tallenteet,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *päästökaupparikkomuksesta* sakkoon.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 2, 3 ja 4 a § sekä 5 §:n 14—16 kohta tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013. Lain 2, 3 ja 4 a §:ää, 5 §:n 14—16 kohtaa sekä 4 a lukua sovelletaan kuitenkin päästöoikeuksien kaupan järjestelmään vuodesta 2013 tulevien laitosten päästötietojen toimittamiseen ja päästökauppakauden 2013—2020 päästöoikeuksien jaon valmisteluun.

Lain 41 a §:ssä tarkoitetut tiedot on toimitettava viimeistään 30 päivänä huhtikuuta 2010.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

EV 215/2009 vp — HE 212/2009 vp

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2009
